

Salonta Újság

6 évf. - 302 szám | független politikai napilap | SALONTA, 1934. szeptember 22. szombat

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre: 35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Milyen türelmetlen a Póstatakarék Salonta városával szemben?!

Ugy látszik, hogy a Póstatakarék-péntár nem veszi figyelembe azt a régi tételt, hogy a város az ingatlanával együtt nem szökik meg.

Ismeretes, hogy a város (a volt tanácsnak hibája folytán) 7 millió lejjel tartozik a Póstatakaréknak a kölcsön fejében s a jelenlegi tanács ezt az összeget heti részletekben fizeti vissza.

Szinte érthetetlen, hogy mit akar a bank, miért tesz megszorításokat, miért akar árverést akkor, amikor a

városnál biztosítva van a követelése.

Elvégre egy város-város, nem magánember. Megszorításokra nincs nagy szükség, mert a város úgy is fizet. Nem értjük az üzleti életben ezt a szokatlan eljárást. Ha egyszer az összeg biztosítva van, nem olyan kétségbeeső a helyzet és kivált akkor, mikor hetenként kapja a bank a rész-törlesztést.

Egy kis türelem egyáltalán nem ártana a bank részéről.

Miért nem nyílt meg a gimnázium V-ik osztálya?

Azt hisszük, erre a kérdésre már egyszer válaszoltunk, mikor is megírtuk, hogy nem azért, mintha Kovács Béla akciója sikertelen lett volna. Hanem azért nem nyílik meg a gim-

názium ötödik osztálya, mert egyáltalán nem volt jelentkező. Így valószínű, hogy a jövő iskolaévben megnyílik az V. osztály is.

Nagy érdeklődés Barthou és Mussolini tanácskozásai iránt

Párizs. Egyes párizsi lapok szerint az európai közvélemény nagy érdeklődéssel tekint Barthou francia külügyminiszter olaszországi útja elé. Ha Franciaország békés politikát folytat, akkor a Dunamedence békéje

is biztosítva van.

Barthou és Mussolini nemcsak a két ország ügyéről tárgyal, hanem az osztrák függetlenség kérdése is élénken foglalkoztatja a két államférfit.

A timișoarai városi tanács nem bocsátja el hivatalnokait, még akkor sem ha a nyelvvizsga nem sikerül

A legaktuálisabb téma éppen a nyelvvizsga. Szorongó félelemmel tekintenek a vizga elé a salontai városi hivatalnokok, akik hétfőn vizsgáznak Oradeán. A bizottság elnöke dr. Bancilla

vármegyei prefektus, tagjai Nes gimnáziumi igazgató és a Gojdu liceum egy tanára.

Itt meg kell említenünk Timișoara város tanácsának azt a remek gesz-

tusát, azt a nemes szívre való határozatát, mellyel kimondotta, hogy hivatalnokai közül egyetlen egyet sem bocsátja el még abban az esetben sem, ha a nyelvvizsgán valamelyik hivatalnok elbukna.

Szép. Dicséretes és követésre méltó határozat. Szerény kérésünk az volna, hogy a salontai városi tanács is kövesse a temesvári példát, ha egyik-másik hivatalnoknak nem is sikerül a vizsgája, hagyja meg állásában. Olyan nehéz ma az élet, olyan annyira meg kell dolgozni a falat kenyérért, hadd maradjon meg az a falat kenyér a hivatalnoknak.

Ujabb 100.000 munkás csatlakozik az amerikai sztrájkhoz

Az amerikai textilsztrájkkal kapcsolatosan ismét több helyen véres összeütközésre került a sor. Water-villeben a sztrájkolók és munkások között közelharc volt, amelynek során egy rendőr meghalt, a sebesültek száma pedig mindkét oldalon igen nagy.

Georgiában 138 sztrájkolót letartóztattak. Littlefortban a rendőrség könnyfakasztó bombákkal támadta meg a sztrájkolók egy csoportját.

A sztrájkvezetőség bejelentette, hogy a jövő hónap elején a sztrájkot a textilszakma több ágaira is kiterjeszti és újabb százezer munkás fog csatlakozni a sztrájkhoz.

A bejelentés kormánykörökben nagy megdöbbenést és ijedelmet keltett.

Betiltották a bánáti Magyar Párt ifjusági szakosztályát

Timisoara. A Magyar Ház vezetőségének kézbesítették a helybeli sziguranca végzését. A rendelet betiltotta a bánáti Magyar Párt ifjusági tagozatának működését azzal az indokolással, hogy az ifjusági tagozat irre-denta célokat szolgál.

Gavallér Lajos ref. lelkészt meghívták Borosjenőre

Gavallér Lajos, református segéd-lelkész ügye bizonyára ismeretes a közönség előtt. A nagykulturája és végtelenül szimpatikus lelkészt annak idején államellenes bűncselekménnyel vádolták, azonban, mint tudjuk, később felmentették. Nos, ez a vád volt az oka annak, hogy Gavallér Lajos nem jutott egy igen jó parókiához.

Borosjenő református egyházának tagjai igen megszerették Gavallér Lajosot s miután lelkész nélkül állottak, felkeresték Arday esperest, hogy ajánljon egy lelkészt, akivel betölthetnék a tisztséget. Ez abban az időben történt, mikor Gavallér a börtönben volt s Arday esperes kijelentette, hogy miután Gavallért 2 évre ítélték, egye-

lőre, míg a felebbezés sorsa el nem dől, nem számíthatnak rá, tehát ajánlott egy lelkészt.

Megjegyzendő, hogy a borosjenőiek szeretettel ragaszkodtak Gavallér Lajos személyéhez s bizony kissé nehezükre esett új lelkészt hozni a községbe.

Most azután, hogy Gavallér Lajos felmentették a vád és következményei alól, a borosjenőiek küldöttsége autón érkezett Salontára és kijelentették, hogy még mind ragaszkodnak Gavallér személyéhez és igen szeretnék, ha ő lenne a papjuk. Most tehát kíváncsian várjuk, hogy mi lesz a borosjenői lelkészi tisztség betöltésének ügyével.

Szivszorongva várják a hadirokkantak a felemelt nyugdíjat

Ismeretes, hogy a 80 és 100 százalékos hadirokkantak nyugdíját 250 százalékkal felemelte a kormány.

Felhívás is jelent meg, mely szerint a szükséges aktákat el kell juttatni a hadügyminisztériumhoz. Az ér-

dekelt salontai hadirokkantak el is küldték aktáikat s most szivszorongva várják, hogy vajon milyen lesz a döntés az ügyükben s mikor kapják meg a felemelt illetéket.

Spanyolországban tovább terjed a sztrájk

Madridi jelentések közlik, hogy a sztrájk egyre nagyobb méreteket ölt. Most már az egész ország területén sztrájkolnak, a rendőrség rengeteg bombát talált meg. Megállapították,

hogy a felkelők erős szervezetbe tömörültek. Sok helyen véres összecsapások történtek a karhatalom és a sztrájkolók között.

Villanytelepi alkalmazottak felebbezése a központi revíziós bizottság előtt

Ismeretes, hogy Bálint Lajos és társai annak idején felebbezést adtak be a timisoarai revíziós bizottsághoz, mert az akkori városi tanács leszállította a fizetésüket. A revíziós bizottság elutasította a felebbezést, ám az

alkalmazottak újból felebbeztek a bucarestii központi revíziós bizottsághoz. Salonta városa most értesítést kapott, hogy október 2-án tartanak tárgyalást ebben az ügyben.

Felborult egy szekér és az asszony véresre zúzta magát

Ma délelőtt a Váradi úton könnyen halálos végű szerencsétlenség történt volna. Egy környékbeli gazda feleségével együtt szekéren jött a salontai hetipiácra s a Váradi úton megbokrosodtak a lovak úgy, hogy a

szekér felborult s a rajtaülők az árokba fordultak.

Az asszony véres zúzódásokat szenvedett, míg a gazda csak arcát és karját horzsolta össze.

Nem az Aradi-uti ref. iskolában volt tűz

Egyik helybeli „lap” tegnapi számában azt írta, hogy az Aradi-uti református iskolában történt tüzeset. Nos, felesleges mondanunk, hogy a

mi információnk pontos volt, amennyiben özv. Molnárné házában volt tűz.

Most arról értesülünk, hogy Máthé

Central-mozgó

Ma, péntek este 9, szombat este 9 és vasárnap d. u. 7 és este 9 órákor.

A boldogság dala

a szezon sláger zenés vigjátéka.

Főszerepben Ernest Groh, a világhírű operaénekes. Jurnal világhíradó.

Lajos tanító vette észre a tüzet, aki azonnal értesítette a tűzoltóságot. Tény, hogy ha éjszaka történik ez a tűz, könnyen leéghezt volna néhány ház. A kerítés mellett lévő széna meggyulladt s igen könnyen belekaphattak volna a lángok a kerítésbe is.

Árlejtési hirdetés

A ref. egyház építő bizottsága pályázatot hirdet az egyházi épületek ács, kőműves és bádigos munkálataira.

Előírt feltételek a ref. gondnoki irodán a hivatalos órák alatt d. e. 9—1-ig megtekinthetők.

Zárt írásbeli ajánlatok f. hó 23-án, vasárnap d. u. 3 óráig adandók be.

ÉPÍTŐ BIZOTTSÁG.

Románia 1100 bankja közül 650 fizetőképes

București, A legfelsőbb banktanács ülést tartott, amelynek során megállapították, hogy az ország 1100 pénzintézete közül 650 fizetőképes.

Mi ujság a városházán?

— A salontai póstahivatal árlejtést hirdet 180 mázsa tűzifa felvágására.

— Kovács Béla polgármester hazaérkezett Oradeáról, ahol több városi ügyet intézett el.

— A megyei prefektura felhívást bocsájtott ki a gyümölcsfogyasztás emelése érdekében.

— Ma délelőtt több taxaleszállítás iránti kérvény érkezett a városhoz.

— A silindiai (Arad-m.) országos vásárt október 7-én tartják meg. Mindenféle jószág felhajtható.

Ma délután tanácsülés

Salonta város tanácsa ma, pénteken d. u. fél 5 kor az alábbi tárgysorozattal ülést tart:

Előző gyűlés jegyzőkönyvének jóváhagyása. Városi hivatalok megszerzéséről szóló szabályrendelet elkészítése. Esetleges sürgős ügyek.

Gyümölcsfák takarítását

permetezését, feregmentesítését egész évre, vagy egyszeri munkáját vállalom.

Gyümölcsfa csemetéket felelősség mellett szállítok.

STERN SAMU gyümölcskertész
Str. Oituz (Dobó) 27.

Páratlanul szenzációs világláger!

Viktor

vagy

Viktória

Renata Müller

és

Hermann Thiemig

legpazarabb operettje

Csodás jelenetek! Pompás táncok! A bécsi Opera zenekara!

Renata Müller frakkban!

Péntek este 9 órakor az Urániában!

„Ugy árusítják a gyilkolószerszámokat, mint a vajat, vagy a szappant“

Az angol lapok igen ellenséges hangon kommentálják az amerikai szenátus által a magánfegyvergyárak működésének ellenőrzésére kiküldött bizottság működését. Az angol lapok megállapítják, hogy a bizottság túllépi hatáskörét és olyan dolgokat hoz nyilvánosságra, amelyek magáncégek belső üzleti titkai.

Ugyanezért azonban erősen támadják az angol magánfegyvergyárak működését, amelyekről az amerikai vizsgálat, mint ismeretes, szenzációs leleplezéseket közölt. Az angol lapok megállapítják, hogy

a fegyvergyárak olyan módon köztölték meg üzleteiket, amely a kereskedelmi életben nemcsak immorális, de megengedhetetlen is. A

fegyvergyárak úgy árusították a gyilkolószerszámokat, mint más a szappant, vagy a vajat.

Az angol lapok támadása elsősorban azok ellen a repülőgépgyárak ellen irányult, amelyek, mint ismeretes, repülőgépeket adtak el Németországnak. Az újabb megállapítások szerint

az angol gyárak által Németországnak szállított repülőgépek értéke 1932-ben 234.000 dollár volt, egy év múlva azonban már megkétszereződött,

amennyiben a hitleristák uralmának első évében, 1933-ban 445.000 dollár értékű repülőgépet vásárolt Németország az angol gyártól.

Salonta városa megkezdi az utak javítását

A vármegyei prefekturán nagyszabású értekezlet volt, melyen résztvett Kovács Béla polgármester is. Az értekezlet tárgya az állami, megyei és községi utak kijavítása volt. November

15-ig kell benyújtani a megyei technikai ügyosztályhoz az utépitési programot. Salonta város vezetősége tehát a közeljövőben megkezdi az utak javítását.

Halálos kispárhaj egy falusi kocsmában

Romanut községben borzalmas gyilkosság történt. Manea Stefan legény tarseivel elment mulatni a község egyetlen kocsmájába. Szerencsétlen véletlen folytán találkozott Dragomir Velcu legényel, aki szintén tarseivel mulatott ott. A két legény között már régi harag tart egy leány miatt, aki máskülömben már egy

harmadiknak a szeretője. A két legény, amint meglátta egymást kirántotta kését és egymásra rohant, a többi legények gyűrűt vonva a két verekedő közé, néztek a gyilkos kispárhajra, amelyben Manea vérzett el hamarabb. Néhány perc múlva Manea meg is halt.

Rendelet a legelők tisztántartásáról

Salonta város vezetőségéhez feljebb helyről igen érdekes utasítás érkezett. Eszerint a város köteles

gondoskodni arról, hogy a legelőket tisztántartsák s a szükséges gazírtást, stb. elvégezzék.

Bestiális módon meggyilkolt egy 16 éves leányt

Iasi. Bucium községben történt az a borzalmas gyilkosság, amelynek áldozata egy 16 éves leány. A gyilkos egy Lazar Postu-

lache nevű legény, aki nagyon beleszeretett a fiatal és szép leányba. Tegnap elment hozzá és beszéd közben erőszakot akart rajta

elkövetni. A leány ellenállt, mire a legény dühbe gurult és előrántva kését többször a lány altestébe mártotta, majd a holttestet megbecstelenítette. A pervers gyikost a csendőrség letartóztatta.

A repülőnap anyagi mérlege

A vasárnapi repülőnap rendezése az alábbiakban ismerteti a nyilvánossággal a repülőnap anyagi eredményét. Belépőjegyekből befolyt 47.455 lei, körrepülési jegyekből 25.400 lei, összesen 72.865 lei. Ebből az összegből az „A.R.P.A.” bucuresti központja kapott 41.828 leit, benzinköltség és a pilóták kiszállási díja fejében, látványossági adó 2.375 lei, plakátköltség 1.800 lei, mentőautó 100 lei, anyagköltség 46.659 lei. Tiszta nyereség 26.206 lei, amihez hozzájárulnak a következő összegek: megyei tisztviselők adománya 2.940 lei, Nac 4088 lei, Treja Traian 1.500 lei, összesen tehát 61.195 lei. Az ezredek még nem számoltak el. A rendezőség köszönetét fejezi ki a prefektusnak, a polgármesternek, a hatóságoknak, a sajtónak, a „Heyman” a „Capitol” moziknak, a Crisana, Nac és Ujságíró Klubnak, valamint a meetingen résztvevő közönségnek.

A toronyórnek van látcsöve!

Egyik lap azt ajánlotta a hatóságnak, hogy a toronyórt szerelje fel látcsövel, nehogy minden kis gaz-égetéshez kiküldje a tűzoltókat.

Bordás László tűzoltóparancsnok annak közlésére kért fel bennünket, hogy a toronyban szolgálatot teljesítő tűzoltónak van látcsöve, csak a közönség jórésze elfelejti betartani azt a szabályt, hogyha valamit éget, előzetesen jelentse be.

Női bársony és filc kalapok,

őszi újdonságok megérkeztek! Szvetterek, pulloverek, zsemperek, gombok nagy választékban, olcsó gyári árban. Előnyömda modern mintákkal felszerelve. Kézimunka kellékek minden izlésnek megfelelően!

Rubinné, Minerva áruházában

Nemzetközi értekezlet az antiszemitizmus ellen

Párizs. Az antiszemitizmus ellen az egész világon megalakult ligák elsőizben gyűlnek össze nemzetközi értekezletre Párizsban október 22-én és 23-án. Az értekezleten jelentékeny küldöttségek fogják képviselni az amerikai, angol, csehszlovák, egyiptomi, örmeny és francia csoportokat.

Belefáradt a pápa a nászutasok megáldásába

Rómából jelentik: Castelgandoloból érkezett jelentés szerint a pápa beszüntette a nászutasok külön áldását. A Szentatya nyári üdülését teljesen a pihenésre akarja fordítani, azért szüntette be a külön áldást. Az utolsó két héten ugyanis több mint 300 fiatal pár jelent meg a pápa előtt.

Verekedő salontaiak a járásbírótság előtt

Nemrégiben a Piac téren parázs verekedést rendeztek Hizó Lajos és Bagosi Ferenc. Időközben Hizó Roşu Aurél ügyvéd útján pert indított Bagosi Ferenc ellen.

A salontai járásbírótság tegnapra tüzött ki tárgyalást ebben az ügyben, azonban ítéletet nem hozott, elrendelte Hizó tanúinak kihallgatását.

A világ protestánsainak éles támadása a német és orosz vallásellenes politika ellen

Fanő. (Dánia). Rendkívül éles formában jutottak kifejezésre a világ protestáns egyházainak küldöttei és a német birodalmi egyház képviselői közötti ellentétek a protestáns világkongresszus záróülésén. A nem német kereszténység a leghatározottabban elutasítja Müller német birodalmi püspök egyházpolitikáját. A határozatban a nem német országok képviselői rendkívül éles hangon kelnek ki az ellen a nyugtalanító fejlődés ellen, melyen a protestánsok a nemzeti szocialista Németországban átmentek. Az egyházikoncilium — mondja a hatá-

rozat — komolyan aggódik a protestáns egyház életének és tanításának szabadságáért a német államban.

A határozat elítéli azt a diktatúrát, — amelyet az állam gyakorol az egyház fölött. Különösen élesen elítéli a határozat azt az esküt, amelynek letételét az állam kikényszeríti a német protestáns lelkészekről.

A konzilium még egy határozatot fogadott el, amelyben a szovjet-kormányhoz fordult és intézkedéseket követel a keresztény élet és gondolat megújításának a szovjetköztársaságokban való megújodása érdekében.

Visszakapja pénzét,

ha az iskolai cikkeket a

Székely papirkereskedésében

szerzi be,

mert minden diák, minden vásárlásnál ajándékot kap!

Állami és felekezeti iskola könyvek füzetek, ceruzák, színes ironok, festékek, aktatáskák s mindennemű iskolai felszerelési cikkek legolcsóbb árban raktáron!

Mellon volt pénzügyi államtitkár -- a legrosszabb adófizető

Washington. A szövetségi jövedelmi adóhivatal Mellon Andrew volt kincstári államtitkár ellen pert indított 3.075.108 dollár erejéig az államtitkársága alatt be nem fizetett adók és bírságok fejében. A szövetségi hivatal azt állítja, hogy Mellon kincstári államtitkársága alatt valóságos tervet dolgozott ki és hajtott végre az adófizetési kötelezettségek kikerülésére.

Földrengés Mexikóban

Mexikóból jelentik: De Bramador városban hatalmas földrengést észleltek. Rengeteg ház rongálódott meg, a rendőrség kétemeletes épülete beomlott, ugyszintén megrongálódott a plébánia és az iskola épülete is, úgy, hogy azoknak beomlásától is tartanak. Talpa városban szintén nagy károkat okozott a földrengés.

Rádióműsor

Péntek, szeptember 21.
Bucureşti

- 20 Előadás
- 20:45 Felolvasás
- 21 Dalest
- 22 Felolvasás

Budapest

- 6:30 Jazz-zenekar
- 8 Dalkör
- 9:10 Hangverseny
- 10:15 „Büntetőnovella” Színmű 1 felvonásban
- 11:30 Zenekar

Szombat, szeptember 22.

Bucureşti

- 20:15 Lemezek
- 21 Ének
- 21:30 Balalajkazenekar
- 22:20 Román népzene

Budapest

- 7:45 Torna
- 11 Felolvasás
- 1 Déli harangszó
- 1:05 Vokálnégyes
- 2:30 Szalonzenekar
- 5 Ifjúsági felőra
- 7:50 Mit üzen a rádió
- 8:25 Cigányzene
- 9:15 „A madarász” Operett 3 felvonásban
- 11:30 Gordonka
- 12:10 Hanglemezek

SPORT

Egyetértés--NSC

Vasárnap d. u. pontosan fél 4 órai kezdettel bajnoki meccs keretében kerül össze az Egyetértés az NSC-vel. Előrebocsátjuk, hogy az NSC játékosai ne bízzák el magukat a legutóbbi győzelem miatt, hanem feküdjenek bele a játékba, hogy ismét győzelmet arassanak.

Az NSC ezúton hívja fel a közönség figyelmét, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a meccsen. Különben az NSC komplett csapattal áll ki a meccsre.

Testvériség--Törekvés

Ugyancsak vasárnap Oradeán játszik bajnokit a salontai Törekvés a Testvériséggel. Indulás d. e. 12-kor. Kellő számú jelentkezés esetén autóbusszal indul, kísérők 50 leit fizetnek. Autókamionon viteldíj tagoknak 30, vendégeknek 40 lei. Jelentkezni Bajó Lászlónál.

Szüreti mulatságot rendez a Törekvés vasárnap a Kaszinóban.

Bucureştiből jelentik: A TAC—Romania-ügyben az óvással tegnap este foglalkozott a nemzeti bajnokság bizottsága és a TAC óvását, miután az óvásdíjat a timişoarai egyesület nem helyezte letétbe, elutasították. A TAC-nak 8 napon belül van felelője.

Lesújtó statisztika

Bucuresti. A statisztikai hivatal közlése szerint az országban összesen 420 részvénytársaság működik 4 milliárd 863 millió 627 ezer lei alaptőkével. Ebből 55 társaság likvidált, 29 likvidálás alatt áll, 146 még nem zárta le múlt évi mérlegét, 188 leszállította alaptőkéjét, 2 fuzionált, 2 csődbement, 2 bírói zár alá került, 1 pedig kényszerigeztség alatt áll.

134 kilométert usztak

Az orosz hadsereg négy közkatona fogadásból leusztott a Volgán Wolsktól Saratovig, ami 134 kilométeres utnak felel meg. Egyikük 24 óra alatt tette meg az utat, a másik 25 óra alatt, a többi kettő pedig 30 óra alatt. Érdekes, hogy Saratovba mind a katonák egész jó kondícióban érkeztek.

Román, francia, német és angol nyelvekből órákat adok, mérsékelt díjazással;

háznál, vagy lakásomon, biztos és gyors sikerű gyakorlati módszerrel. Rendes és magántanulók naponkénti oktatását, valamint a gyorsírás tanítását is elvállalom. Értekezni lehet Str. Regina Maria (Aradi-ut) 1. sz. alatt, délelőtt.

GIMN. tanulók figyelmébe! Karnetokba olcsón készítek fényképet. Csikos Mária, Piaţa Unirii (Toldi tér) 13.

Tip. „Az Ujság” nyomdája Salontai